

Hedensted Kommune
Natur og Vand

Att.: Maria Elise Sørensen
Sendt til: Maria.E.Sorensen@Hedensted.dk

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Julie Markussen
D: +4579755655
M: +4521269813
Mail:
Julie.Markussen
@Hedensted.dk
Sagsnr. 06.02.03-P20-23-25

03.12.2025

Tilladelse og dispensation til etablering af et sandfang i Gudenåen

Hedensted Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af et sandfang i Gudenåen ved Åle Teltplads. Projektet er beliggende på matr.nr. 27h Åle By, Åle og matr.nr. 1i Rask Hgd., Hvirring. Se nedenstående oversigtskort.

Projektet er ansøgt af Hedensted Kommune. Kommunen er lodsejer af matr.nr. 27h Åle By, Åle og matr.nr. 1i Rask Hgd., Hvirring er privatejet. Der er indgået aftale med lods-ejer om projektet.

Oversigtskort over placering af sandfang i Gudenåen ved Åle Teltplads. Sandfanget er angivet med blå felt. Sandfanget etableres i vandløbets bredde mellem matr.nr. 27h Åle By, Åle og matr.nr. 1i Rask Hgd., Hvirring. Ortofoto sommer 2025 © Klimadatastyrelsen.

Kommunens afgørelse

Tilladelsen meddeles efter vandløbslovens § 17¹ og § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.². Dertil meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3³ om beskyttede naturtyper idet vandløbet (Gudenåen) er beskyttet, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Afgørelsen gives på følgende vilkår:

1. Projektet skal gennemføres i overensstemmelse med det fremsendte ansøgningsmateriale.
2. Der må ikke drænes i forbindelse med projektet.
3. Vandløbet må ved anlægsarbejdet ikke tilføres flydende eller faste stoffer, der medfører risiko for forurening af vandløbets vand.
4. Ved arbejdets udførsel skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord, okker eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger.
5. Fremtidig vedligeholdelse af sandfanget påhviler Hedensted Kommune.
6. Sandfanget må ikke løbe fuldt af sand, hvorfor det skal tømmes senest når det er $\frac{3}{4}$ fyldt.
7. Opgravet materiale må ikke spredes tættere end 2 meter på vandløbet eller i beskyttet natur.

Afgørelsen bortfalder, såfremt den ikke udnyttes senest 3 år fra datoen.

Ifølge museumslovens⁴ § 27, stk. 2, gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til Vejle Museerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

Beskrivelse af projektet

Hedensted Kommune ønsker at etablere et sandfang i Gudenåen ved st. 14800 m.

Sandfanget ønskes etableret for at mindske transporten af sand i vandløbet og forbedre de fysiske forhold nedstrøms i Gudenåen.

Sandfanget ønskes etableret i Gudenåen mellem matr.nr. 27h Åle By, Åle og matr.nr. 1i Rask Hgd, Hvirring. Hedensted Kommune ejer matr.nr. 27h Åle By, Åle, hvor Åle Teltplads er beliggende. Ved teltpladsen findes også en kanoophalerplads. I forbindelse med driften af telt- og kanoophalerpladsen har der årligt være oprenset sand på stedet for at sikre en dybde på vandløbet, så kano og kajakker kan komme ind.

Sandfanget ønskes etableret ved, at den strækning, hvor der allerede oprenses sand, udvides og tømmes forventeligt ca. 4 gange årligt. Sandfanget vil ikke blive tømt i perioden 16. juni – 16. august af hensyn til den rekreative brug af Åle Teltplads.

¹ Lov om vandløb (Vandløbsloven), lov nr. 302 af 09/06/1982, LBK nr. 1217 af 25/11/2019.

² Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. nr. 834 af 01/07/2016.

³ Lovbekendtgørelse om naturbeskyttelse, LBG nr. 927 af 28/06/2025.

⁴ Bekendtgørelse af Museumsloven, nr. 358 af 8/4/2014.

Sandfanget dimensioneres med en længde på ca. 30 meter, en bredde på ca. 10,5 meter og en dybde på op til 1 meter under nuværende bundkote. Dybden vil blive mindre ved graduering ind mod træspunsvæggen, som afgrænser telt- og kanoophalerpladsen ned mod Gudenåen.

Sandfanget vil være et lille sandfang i forhold til et standard sandfang. Størrelsen er valgt ud fra, at sandfanget skal passe naturligt ind i området, og at der allerede aflejres sand. Ved en mindre regulering vil denne sandaflejring kunne øges samtidig med, at der vil være plads og mulighed for de rekreative aktiviteter i området. Herved påvirkes også vandløbet mindst muligt.

Placeringen af sandfanget er valgt ud fra, at sandfanget kan tilgås fra nærliggende vej (Gudenåvej), og at der i forvejen driftes på stedet ved oprensning af sand.

Hedensted Kommune er ansvarlig for vedligeholdelsen af vandløbet. Dette ændres ikke. Sandfanget vil fremover indgå i kommunens drift af vandløbet. Til driften laves en af-drypningsplads til det oprensede materiale lokalt, og materialet vil derefter blive afsat på naboejendommen på landbrugsjord i omdrift.

Afgørelse om ikke miljøvurderingspligt

Hedensted Kommune har foretaget en miljøvurderingsscreening af projektet. Kommunen vurderer, at det ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet. Hedensted Kommune træffer derfor afgørelse efter § 21, stk. 1, i miljøvurderingsbekendtgørelsen⁵ om, at projektet ikke kræver en miljøvurdering (ikke miljøvurderingspligt).

Kommunens vurdering

Kommuneplan

Projektarealet er ikke beliggende indenfor et område, der er omfattet af en kommuneplan-ramme eller lokalplan.

Projektarealet er udpeget til følgende retningslinjer i kommuneplanen: Bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab, lavbundsareal der kan genoprettes, oversvømmelse og klimatilpasningsområde, specifik geologisk bevaringsværdi, Grønt Danmarkskort – Naturbeskyttelsesområde og økologisk forbindelse.

Indenfor retningslinjerne bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskab og specifik geologisk bevaringsværdi er det hensynet til det landskabelige indtryk og sammenhængen i landskabet. Projektet vedrører en uddybning af vandløbet og vurderes derfor ikke at påvirke landskabet.

Retningslinjerne lavbund, der kan genoprettes, oversvømmelse og klimatilpasningsområde findes på stedet, fordi der er tale om et lavtliggende areal i tilknytning til Gudenåen, hvor der er risiko for oversvømmelse og der derfor skal sikres klimatilpassede løsninger. Herunder er det primært hensynet til, at der ikke skal placeres tekniske anlæg, bygninger, byudvikling eller lignende, som er til hinder for formålet med retningslinjerne. Projektet

⁵ Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, nr. 806 af 01/07/2023.

vurderes ikke at påvirke udpegningerne eller være relevant i forhold til de begrænsninger for arealet, som retningslinjerne medfører.

Grønt Danmarkskort omfatter både eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser. Retningslinjen varetager naturbeskyttelse og rekreative værdier i områderne i forhold til byudvikling, byggeri og anlæg. Ifølge retningslinjen i kommuneplanen for udpegningen Grønt Danmarkskort prioriteres naturplejeprojekter, vandområdeprojekter, klimahåndteringsprojekter og naturforbedrende indsatser i vandløb for eksempel restaureringer ved udlæg af grus, fjernelse af faunaspærringer og plantning af træer så vidt muligt inden for rammerne af Grønt Danmarkskort og vurderes at være en forbedring i forhold til naturværdierne. Derfor vurderes projektet at være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for Grønt Danmarkskort.

På den baggrund vurderes projektet samlet set at være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for berørte udpegninger.

Vandrammedirektivet og vandområdeplanerne

Hedensted Kommune skal ifølge Indsatsbekendtgørelsens⁶ § 8 sikre, at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder, samt sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

Gudenåen er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3). Den samlede tilstandsvurdering i VP3 for den berørte strækning af Gudenåen er ringe økologisk tilstand. Dette er baseret på tilstanden for fisk. Tilstanden for smådyr og den kemiske tilstand er god. Tilstanden for planter er moderat. Tilstanden for alger er ukendt. Tilstanden for forekomst af nationalt specifikke stoffer er ikke god. I genbesøget for VP3 (ikke vedtaget endnu) er den økologiske tilstand for alle kvalitets-elementer den samme.

Der er ikke udpeget indsatser for Gudenåen på den berørte strækning i hverken VP3 eller genbesøget.

Projektet vil mindske udvaskning af sand til det nedstrøms i vandløbssystemet, hvorfor det forventes at bidrage positivt til de fysiske forhold nedstrøms. Projektet vurderes derfor ikke at forringe tilstanden af det berørte vandområde eller være til hinder for fremtidig målopfyldelse for vandløbet.

Afstrømningsmæssige konsekvenser

Vandføringen i vandløbet vurderes ikke at blive ændret væsentligt, da etableringen af sandfang kun er et mindre indgreb i vandløbets skikkelse, som ikke medfører begrænsning i vandløbets afledningsevne.

Okker

Projektet er beliggende indenfor et område, der er udpeget til okkerklasse II, hvilket betyder middel risiko for udledning af okker. Med afgørelsens vilkår om, at der ikke må drænes i forbindelse med projektet samt at projektet ikke vurderes at ændre vandløbets afvandingssevne, vurderes projektet ikke at medføre risiko for udledning af okker.

⁶ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, nr. 797 af 21/06/2023.

Beskyttet natur

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter en beskyttelse mod tilstandsændring for en række naturtyper – herunder vandløb. Kommunen har dog mulighed for at dispensere herfra, hvis det vurderes, at det ansøgte ikke indebærer en tilstandsændring, der forringer naturtypen og dens levesteder for arter eller giver betydelige forstyrrelser af arter, som findes i området.

Vandløbet (Gudenåen) er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette gælder ligeledes flere af de tilstødende arealer langs vandløbet. De beskyttede arealer omkring vandløbet består af eng og mose. Projektet er udformet således, at det ikke medfører en negativ påvirkning af de vandløbsnære arealer, da der kun graves i vandløbet og både drift og anlæg vil foregå fra telt- og kanoophalerpladsen, som ikke er beskyttet.

Formålet med projektet i Gudenåen er at forbedre de fysiske og biologiske forhold ved at fjerne sandaflejringer. Herved bidrager projektet til, at vandløbet kan opnå god økologisk tilstand i overensstemmelse med vandområdeplanernes målsætning. Projektet vurderes på den baggrund ikke at forringe vandløbet som naturtype.

Formålet med naturbeskyttelsesloven er udover selve naturbeskyttelsesformålet også at tilgodesee rekreative formål. Oprensning af sand er med til at skabe tilgængelighed til naturen for kanosejlers og højne de rekreative værdier i området. Med de stillede vilkår og projektets karakter tages der hensyn til naturværdierne i området. På den baggrund vurderes formålet med naturbeskyttelsen samtidig med, at de rekreative værdier i naturområdet tilgodesees at være opfyldt.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Hedensted Kommune skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁷ vurdere, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer habitat-område nr. 66 og fuglebeskyttelsesområde nr. 44, er beliggende ca. 1,2 km opstrøms i Gudenåen fra projektarealet.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet kan gennemføres uden, at det medfører en påvirkning af arter eller naturtyper på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, da projektet er beliggende nedstrøms Natura 2000-området og derfor ikke har hydrologisk betydning for Natura 2000-området.

Gudenåen og de vandløbsnære arealer vurderes at være relevant for følgende bilag IV-arter: Odder, grøn kølle guldsmed samt arter af flagermus.

Der er kendskab til forekomst af odder i Gudenåsystemet. Der er også tidligere observeret odder i området ved Åle Teltplads. Projektet omfatter ikke en væsentlig ændring af vandløbets karakter, som vil kunne medføre, at odderen ikke kan færdes i vandløbet. De vandløbsnære arealer er i forvejen udnyttet til en rekreativ anvendelse, som medfører, at området ikke er oplagt levested for odderen. Den øgede drift af sandfanget vurderes ikke at medføre en påvirkning af odderen, fordi driften af sandfanget vil foregå i dagstimerne. Ligeledes vil selve anlægsarbejdet.

Der er kendskab til forekomst af grøn kølle guldsmed i Gudenåen ca. 3,5 km nedstrøms projektarealet. Arten foretrækker typisk større vandløb og er udbredt i bl.a. Gudenåsystemet. Voksne individer flyver langs vandløbet. Larverne lever i vandløbet, hvor de både

⁷ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 1098 af 21/9/2023.

findes nedgravet i vandløbsbunden, hvor der er sand, grus og hurtigt strømmende vand, og skjult i brinkerne, hvor der er sten og rødder fra udhængende brinker.

På baggrund af den eksisterende forstyrrelse på stedet fra både den eksisterende drift af oprensning af sand samt den rekreative anvendelse og sejladsen med kano og kajaker vurderes arealet ikke at være egnet levested for grøn kølleguldsmed hverken som voksen eller larve. Brinker på nordsiden af vandløbet er ikke egnede, da der er et eksisterende fast brinkanlæg, som bevares. Brinker på sydsiden berøres ikke ved etablering af sandfanget.

Vandløb kan have betydning for flagermus som ledelinje og fourageringsområde. Med projektet ændres ikke på vandløbets karakter i en sådan grad, at det vil have en væsentlig påvirkning på, at flagermus i området vil kunne anvende vandløbet til dette.

På den baggrund vurderer Hedensted Kommune, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter på bilag IV.

Økonomi

Hedensted Kommune afholder alle udgifter i forbindelse med projektet. Herunder gælder både anlæg og drift.

Fremtidig vedligeholdelse

Gudenåen er et offentligt vandløb, som vedligeholdes af Hedensted Kommune. Sandfanget vil fremover indgå i kommunens vedligeholdelse af vandløbet.

Tidsplan

Projektet forventes gennemført primo 2026.

Høring

Projektet har været i 4 ugers høring samt offentliggørelse på Hedensted Kommunes hjemmeside i perioden 4. november til 2. december 2025.

Der er indsendt bemærkning om, at der er en vandledning, som krydser under Gudenåen ved lokaliteten, hvor sandfanget skal anlægges. Hedensted Kommune har indhentet oplysninger fra LER omkring ledningens placering. Der er tale om en drikkevandsledning, som krydser vandløbet opstrøms sandfangets placering. Der skal holdes 2 meters afstand til ledningen for at sikre, at den ikke påvirkes. Dette tages til hensyn ved anlægsarbejdet.

I øvrigt

Kommunens afgørelse fritager dig ikke for at søge om tilladelse efter anden nødvendig lovgivning.

Vi skal desuden oplyse om, at der er ret til aktindsigt⁸ i sagen, og henvendelse herom kan rettes til Stab på Administrativ@Hedensted.dk.

⁸ Jf. reglerne i lovebekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014 om bekendtgørelse af forvaltningsloven, lovebekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen og lovebekendtgørelse nr. 980 af den 16. august 2017 om aktindsigt i miljøoplysninger.

Hvis du er i tvivl om noget i denne afgørelse eller sagen i øvrigt, er du velkommen til at kontakte undertegnede på tlf.: +4579755655 eller mail:Julie.Markussen@Hedensted.dk.

Med venlig hilsen

Julie Markussen
Biolog

Kopimodtagere

- Danmarks Naturfredningsforening
- Dansk Kano og Kajakforbund
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening, national og lokal
- VejleMuseerne
- Glud Museum
- Dansk Botanisk Forening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Fiskeristyrelsen, Fiskeriinspektorat Øst
- Lodsejer af matr.nr. 1i Rask Hgd., Hvirring

Klagevejledning m.v.

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfon oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på [Hedensted Kommunes hjemmeside](#).

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen har været offentlig bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** efter senest **4 uger**.

Klageportalen finder du via [hjemmeside for Nævnenes Hus](#), [BorgerDK](#) eller [Virksomhedsregisteret](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Hedensted Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videre sendelsen.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Miljø- og Fødevareklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [hjemmeside for Nævnenes Hus](#).

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller annonceret.